

Prijevod ove stranice generiran je strojnim prevođenjem [Poveznica]. Strojno prevedeni tekstovi mogu sadržavati pogreške koje mogu narušiti jasnoću i točnost. Europski ombudsman ne prihvata nikakvu odgovornost za bilo kakve nepodudarnosti. Najpouzdanije informacije i pravnu sigurnost jamči izvorna inačica na engleski jeziku koja je dostupna putem gornje poveznice. Više informacija potražite u našem odjeljku o jezičnoj politici i prevođenju [Poveznica].

Odluka o načinu na koji je Europska komisija postupila sa zahtjevom za javni pristup dokumentima koji se odnose na pregovore o nabavi cjepiva protiv bolesti COVID-19 (predmet 2206/2021/MIG)

Odluka

Slučaj 2206/2021/MIG - Otvoren 26/01/2022 - Odluka donesena 18/07/2022 - Predmetna institucija Europska komisija (Nisu opravdani daljnji upiti) |

Predmet se odnosio na zahtjev za javni pristup dokumentima povezanim s pregovorima Europske komisije s farmaceutskim poduzećima o nabavi cjepiva protiv bolesti COVID-19. Nakon prethodne istrage Ombudsmana Komisija je počela preispitivati više dokumenata na koje se odnosi zahtjev te je podnositelju pritužbe odobrila pristup dijelovima dokumenata koje je pregledala. Obećala je da će nastaviti rješavati zahtjev u dogledno vrijeme.

Podnositelj pritužbe smatrao je da Komisija nije ispunila svoje obećanje. Ombudsmanica je pokrenula istragu i zatražila od Komisije da objasni kako postupa sa zahtjevom podnositelja pritužbe, uzimajući u obzir njezinu prethodnu istragu. Tijekom istrage Komisija je donijela odluku o preostalim dokumentima kojima je podnositelj pritužbe tražio pristup. Također je ponovno ocijenila dokumente (prethodne kupoprodajne ugovore) koje je prethodno djelomično objavila i odobrila im širi pristup, među ostalim i na svojim internetskim stranicama.

U tom je kontekstu ombudsmanica utvrdila da u ovoj fazi nisu opravdane daljnje istrage i zaključila slučaj te je pozvala Komisiju da nastavi ulagati napore u postizanje veće transparentnosti pregovora o cjepivu.

Kontekst pritužbe

1. U rujnu 2020. podnositelj pritužbe, organizacija civilnog društva, podnio je zahtjev [1] za javni

pristup Europskoj komisiji za sva izvješća sa sastanaka i korespondenciju povezane s pregovorima o ugovorima o predviđenoj kupoprodaji s farmaceutskim poduzećima, uključujući popis tih dokumenata.

2. U studenome 2020. podnositelj pritužbe podnio je zahtjev za reviziju („potvrdni zahtjev“) nakon što je Komisija prešutno odbila dati javni pristup.
3. Kada Komisija nije odgovorila na ponovni zahtjev podnositelja pritužbe, podnositelj pritužbe obratio se Europskom ombudsmanu koji je pokrenuo istragu u siječnju 2021. [2] .
4. Tijekom te istrage Komisija je prepoznala snažnu potrebu za transparentnošću pregovora o cjepivu i uložila napore u otkrivanje znatne količine informacija. Konkretno, Komisija je objavila redigirane verzije šest ugovora o prethodnoj kupnji koje je tada sklopila [3] . Osim toga, Komisija je podnositelju pritužbe dostavila popis 365 dodatnih dokumenata za koje je utvrdila da su obuhvaćeni područjem primjene zahtjeva podnositelja pritužbe. **Obećao** je da će te dokumente objaviti u najvećoj mogućoj mjeri nakon što dovrši procjenu svakog dokumenta ili kategorije dokumenata [4] te da će s vremenom proaktivno ponovno procijeniti dokumente za koje smatra da se ne mogu u potpunosti otkriti te da će ukloniti redigiranja nakon što se više ne smatraju potrebnima.
5. Ombudsmanica smatra da je to jasno pokazalo da Komisija poduzima korake prema većoj transparentnosti pregovora o cjepivu. Stoga je bila uvjerenja da će Komisija nastaviti ulagati napore kako bi brzo rješila zahtjev za pristup podnositelja pritužbe i brzo stavila na raspolaganje što je moguće više dokumenata, među ostalim na svojim internetskim stranicama. U tom kontekstu ombudsmanica je zatvorila svoju istragu u svibnju 2021. [5]
6. **Komisija** je u lipnju 2021. donijela odluku o prvoj seriji od 80 dokumenata, kojom je podnositelju pritužbe omogućen potpuni pristup 25 dokumenata i djelomičan pristup 55 dokumenata. Komisija je također najavila da će donijeti odluku o preostalim dokumentima „*u nadolazećim tjednima*“.
7. Nekoliko tjedana kasnije Komisija je obavijestila podnositelja pritužbe da provodi interna savjetovanja i da će podnositelj pritužbe dobiti odgovor „*tijekom sljedećih tjedana*“. Komisija se također ispričala zbog kašnjenja.
8. Budući da od Komisije nije primila još jedan konkretan odgovor unatoč dva podsjetnika, podnositelj pritužbe ponovno se obratio Ombudsmanu u prosincu 2021. Podnositelj pritužbe smatrao je da Komisija nije ispunila svoja obećanja.
9. Ubrzo nakon toga Komisija je obavijestila podnositelja pritužbe da je njegov zahtjev za pristup preraspodijeljen u novi odjel [6] . Taj je odjel predložio da podnositelj pritužbe suzi opseg svojeg zahtjeva za pristup, što je podnositelj pritužbe odbio.

Istraga

10. Ombudsmanica je pokrenula istragu o tome je li Komisija ispunila obećanja koja je dala podnositelju pritužbe.

11. Tijekom istrage Ombudsman je primio odgovor Komisije na pritužbu i, nakon toga, primjedbe podnositelja pritužbe kao odgovor na odgovor Komisije.

Argumenti izneseni Europskom ombudsmanu

12. Podnositelj pritužbe tvrdio je da Komisija nije ispunila obećanja koja je dala u kontekstu prethodne istrage Ombudsmana [7] u pogledu transparentnosti pregovora o cjepivu, primjećujući znatno vrijeme koje je Komisija odvojila za procjenu svojeg zahtjeva za pristup.

13. Podnositelj pritužbe dodao je da prevladava potreba za transparentnošću pregovora o cjepivu s obzirom na to da EU još uvijek pregovara o novim sporazumima te da cjepiva još uvijek nisu široko dostupna na globalnoj razini.

14. Kad je riječ o prijedlogu Komisije da se smanji opseg svojeg zahtjeva za pristup, podnositelj pritužbe izrazio je nezadovoljstvo rekavši da bi to *bio „veliki korak unatrag”* od obećanja koje je Komisija dala u kontekstu prethodne istrage Ombudsmana.

15. Komisija je izjavila da je ukupno zaprimila velik broj zahtjeva za pristup (85) povezanih s pregovorima o cjepivu (koji se odnose na više od 600 dokumenata) kada je započela pregovore. Nadležna služba [8] stoga je morala rješavati te zahtjeve istodobno s pregovorima o ugovorima o predviđenoj kupoprodaji.

16. Komisija je također navela da mnogi sporni dokumenti potječu od država članica ili trećih strana koje je morala konzultirati.

17. Komisija je objasnila da je odgovornost za obradu zahtjeva za pristup podnositelja pritužbe (i sličnih zahtjeva za pristup) ponovno dodijeljena novom odjelu u listopadu 2021. Taj je odjel preispitao zahtjev podnositelja pritužbe i, s obzirom na široko područje primjene, istražio bi li podnositelj pritužbe bio voljan suziti opseg svojeg zahtjeva i predložiti „pravedno rješenje“ [9]. Budući da podnositelj pritužbe nije pristao na takvo rješenje, Komisija je nastavila svoju ocjenu svih spornih dokumenata.

18. Komisija je potvrdila da je došlo do znatnog kašnjenja u obradi zahtjeva za pristup podnositelja pritužbe. Navela je da je to posljedica složenosti i osjetljivosti predmetnih dokumenata, broja uključenih dionika i interesa te velikog radnog opterećenja koje proizlazi iz zahtjeva za pristup primljenih u vezi s kupnjom cjepiva protiv bolesti COVID-19.

19. Tijekom istrage Komisija je obavijestila Ombudsmana da je donijela odluke o preostalim dokumentima koje je zatražio podnositelj pritužbe. Također je naveo da će ti dokumenti kojima je odlučio dati pristup (u cijelosti ili djelomično) također biti dostupni javnosti na njegovoj

internetskoj stranici.

20. Osim toga, Komisija je obavijestila Ombudsmana da je podnositelju pritužbe sada odobrila širi javni pristup ugovorima o prethodnoj kupnji. Obećao je da će te manje redigirane verzije sporazuma učiniti dostupnima i javnosti na svojim internetskim stranicama te da će obavijestiti podnositelja pritužbe nakon njihova dodavanja.

21. Podnositelj pritužbe bio je nezadovoljan odobrenim pristupom i zatražio je od Komisije da preispita svoju odluku o nekim dokumentima.

Procjena Europskog ombudsmana

22. Javna tijela trebala bi poštovati obećanja koja daju građanima.

23. Ombudsmanica izražava veliko žaljenje zbog vremena koje je Komisija propustila da odgovori na zahtjev podnositelja pritužbe za pristup. Zakonodavac EU-a jasno je utvrdio da bi se takvi zahtjevi trebali brzo riješiti (Uredba 1049/2001). Posebno je žalosno kada javno tijelo ne ispuni svoja obećanja o tome kada će odgovoriti na zahtjev građana. Time se ne povećava povjerenje u javna tijela.

24. Međutim, Komisija je do sada odgovorila na zahtjev za pristup podnositelja pritužbe. Dovršio je svoju ocjenu i odobrio podnositelju pritužbe, u mjeri u kojoj je to smatralo mogućim, pristup spornim dokumentima. Komisija je ponovno ocijenila i ugovore o prethodnoj kupnji koji su prethodno djelomično objavljeni i omogućila im veći pristup, među ostalim i na svojim internetskim stranicama. [10] Komisija je stoga u potpunosti obradila zahtjev za pristup podnositelja pritužbe i tijekom vremena ponovno ocijenila dokumente kako bi omogućila veći javni pristup. Komisija je prepoznala da je njezin odgovor znatno odgođen. Komisija je prepoznala i potrebu za transparentnošću pregovora o cjepivu.

25. U tom kontekstu u ovoj fazi nisu opravdane daljnje istrage. Međutim, ombudsmanica poziva Komisiju da nastavi ulagati napore u postizanje veće transparentnosti pregovora o cjepivu, među ostalim ponovnom procjenom djelomično objavljenih dokumenata tijekom vremena i uklanjanjem redigiranja, ako je to moguće. Ombudsmanica traži od Komisije da o tome izvijesti u roku od šest mjeseci od donošenja te odluke.

26. Ombudsmanica je svjesna da je podnositelj pritužbe nezadovoljan pristupom koji mu je sada odobrila Komisija i da je u tom pogledu u kontaktu s Komisijom. To pitanje nije obuhvaćeno ovom istragom.

27. Opće pitanje kašnjenja u postupanju Komisije sa zahtjevima za pristup dokumentima predmet je istrage Europskog ombudsmana na vlastitu inicijativu (OI/2/2022/MIG [11]).

Zaključak

Na temelju istrage ombudsmanica zaključuje ovaj predmet sljedećim zaključkom:

U ovoj fazi daljnje istrage nisu opravdane. Međutim, ombudsmanica poziva Komisiju da nastavi ulagati napore u postizanje veće transparentnosti pregovora o cjepivu, među ostalim ponovnom procjenom djelomično objavljenih dokumenata tijekom vremena i uklanjanjem redigiranja, ako je to moguće. Ombudsmanica traži od Komisije da o tome izvjesti u roku od šest mjeseci od donošenja te odluke.

Podnositelj pritužbe i Komisija bit će obaviješteni o toj odluci .

Emily O'Reilly

Europski ombudsman

Strasbourg, 18. srpnja 2022.

[1] U skladu s Uredbom 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Poveznica].

[2] Predmet 86/2021/MIG.

[3] Podnositelj pritužbe podnio je još jedan zahtjev za javni pristup i pritužbu 85/2021/MIG. Istraga u predmetu 85/2021/MIG bila je povezana s predmetom 86/2021/MIG.

[4] Vidjeti odgovor Komisije u zajedničkoj istrazi 85/2021/i 86/2021/MIG:
file:///epsvlp095.ep.parl.union.eu%4010000/DavWWWRoot/Archives/2021/incident/202100085/REPLY_202100085

[5] Odluka je dostupna na: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/141706> [Poveznica].

[6] Novoosnovano tijelo EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize („GU HERA”).

[7] Zajednička istraga 85/2021/MIG i 86/2022/MIG.

[8] Glavna uprava Komisije za zdravlje i sigurnost hrane (GU SANTE).

[9] U skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe 1049/2001.

[10] Ugovori o prethodnoj kupnji dostupni su na:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/eu-vaccines-strategy_en#document [Poveznica].

[11] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/opening-summary/en/154404> [Poveznica].